

Sivistys

Sivistysosaston toimintaan kuuluu ruotsinkielinen ja suomenkielinen varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta. Osasto jakautuu kolmeen yksikköön: varhaiskasvatus, ruotsinkielinen koulutus ja suomenkielinen koulutus.

Osaston tavoitteet

Sivistysosasto jatkaa laadukkaan pedagogisen toiminnan tarjoamista paraislaisille lapsille ja nuorille. Lisäämme näkyvyyttämme ulkoisesti ja sisäisesti. Toiminta sopeutetaan lapsi- ja oppilasennusteisiin tarkistamalla rakenteita ja yhteistyökuvioita.

Strateginen hanke	Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma 30.6.	Tila
Viestintäsuunnitelma	Kehitetään ja lisätään osaston näkyvyyttä ja viestintää ulkoisesti ja sisäisesti.	Suunnitelma otetaan käyttöön syyslukukaudesta 2026 alkaen.	Laaditaan sivistysosaston toiminnoille mukautettu suunnitelma kaupungin viestintäsuunnitelman pohjalta. Suunnitelma sisältää linjaukset muun muassa sosiaalisen median käytöstä.	Työ on aloitettu käymällä osastolla sisäisiä keskusteluja odoteltaessa sitä, että kaupunkitason viestintäsuunnitelma on laadittu. Osana näkyvyytyötä on päätetty muun muassa osallistumisesta tiettyihin tapahtumiin.	Ei aloitettu / Opåbörjad ☐
Kielistrategia	Kehitetään kieliyhteistyötä ja kielirikasteista toimintaa varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.	Päivitetty kielipolku otetaan käyttöön syyslukukaudesta 2026 alkaen.	Päivitetään varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen kielipolku.	Kielistrategiatyö on käynnissä ja strategiasta on laadittu luonnos kevään aikana. Työryhmä, joka koostuu kaikkien kolmen yksikön edustajista, jatkaa työskentelyä syksyllä. Sivistysosasto on saanut kaksikielisyytyöhön ulkoista valtionavustusta.	Ei aloitettu / Opåbörjad ☐

Osaston tuloslaskelma

Tuloslaskelma Sivistys	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Käyttö 06/2026	TOT %	Ennuste 2026
Myyntituotot	850 330	687 384	214 456	31	725 719
Maksutuotot	618 962	579 800	374 622	65	613 223
Tuet ja avustukset	120 557	59 050	83 260	141	97 520
Muut toimintatuotot	164 657	158 320	82 247	52	155 544
Toimintatuotot	1 754 506	1 484 554	754 586	51	1 592 006
Henkilöstökulut	-22 498 941	-22 348 199	-11 860 026	53	-22 675 948
Palvelujen ostot	-8 032 082	-8 230 844	-3 896 783	47	-8 088 344
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 715 336	- 751 645	- 332 255	44	- 734 485
Avustukset	- 367 786	- 380 500	- 173 725	46	- 380 500
Muut toimintakulut	-8 441 514	-9 488 678	-4 748 693	50	-9 498 263
Toimintakulut	-40 055 658	-41 199 866	-21 011 481	51	-41 377 540
Toimintakate	-38 301 153	-39 715 312	-20 256 896	51	-39 785 534

Henkilötyövuodet	TS2025	TA2026	TOT 30.6.
Vakituiset	311,1	336,4	154,8
Määräaikaiset	111,3	62,1	59,3
Henkilötyövuodet yhteensä	422,4	398,5	214,1

Ruotsinkielinen koulutus

Toiminta-alue

Ruotsinkielinen koulutus tarjoaa laadukasta ruotsinkielistä perusopetusta ja lukiokoulutusta sekä aamu- ja iltapäivätoimintaa. Perusopetuksessa toimii yhdeksän koulua, joista kolme on yhtenäiskouluja, ja toisella asteella toimii Pargas svenska gymnasium. Koulut osallistuvat valtakunnallisiin ja alueellisiin verkostoihin.

Ruotsinkielinen koulutus	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Käyttö 06/2026	TOT %	Ennuste 2026
Toimintatuotot	355 397	278 639	199 269	71,52 %	315 639
Toimintakulut	-17 582 075	-18 347 294	-9 424 924	51,37 %	-18 473 048
Toimintakate	-17 226 677	-18 068 655	-9 225 654	51,06 %	-18 157 409
Suunnitelman mukaiset poistot	- 911 599	- 916 712	- 401 130	43,76 %	- 916 712

Toiminta 2026

Ennuste 30.6. viittaa pieneen määrärahojen ylittymiseen johtuen pääasiassa korkeista sijaiskustannuksista, jotka aiheutuvat useista sopimuksen mukaisista virkavapaista. Palkkabudjetoinnin toteumaa voidaan arvioida täysimääräisesti vasta syyskuussa, kun lukuvuoden toiminta on käynnistynyt. Malms skolan peruskorjauksen toinen osa on valmistunut ja 1.-2.-luokkalaiset palaavat Parsbyntielle syyslukukauden alusta alkaen oltuaan väistötiloissa Vapparintiellä. Tämän myötä tietyt oheiskustannukset jäävät pois. Tukiudistuksen jalkauttamista on jatkettu ja se vaatii jatkossakin tiettyjä resurssien lisäyksiä. Pargas svenska gymnasium on ottanut syyslukukaudeksi täyden määrän uusia opiskelijoita, 72 opiskelijaa, mikä jossain määrin kasvattaa lukiokoulutuksen tuntikehystä ja henkilöstökuluja.

Tunnusluku	2024	2025	TA2026	E2026
Perusopetus:				
Oppilaiden määrä	957	937	905	902
Vuosiviikkotunnit/oppilas	2,4	2,47	2,54	2,49
Lukiokoulutus:				
Opiskelijoiden määrä	174	185	202	200
Vuosiviikkotunnit/opiskelija	1,75	1,72	1,65	1,68
€/oppilas, perusopetus	14 476	15 187	16 312	16 371
€/opiskelija, lukio	10 504	11 206	11 462	11 713

Henkilötyövuodet	TS2025	TA2026	TOT 30.6.
Vakituiset	130,7	136,0	68,2
Määräaikaiset	42,7	27,4	22,9
Henkilötyövuodet yhteensä	173,4	163,4	91,0

Suomenkielinen koulutus

Toiminta-alue

Suomenkielinen koulutus tarjoaa laadukasta perusopetusta ja lukiokoulutusta paraislaisille lapsille ja nuorille. Toiminta kattaa Paraisten kunta-alueen kolme peruskoulua ja lukion sekä Ulkosaariston ja Utön koulut. Koulut ovat verkostoituneet Turun ympäristökuntien kanssa opetuksen ja oppimisen kehittämisessä. Yhteistyöstä mainittakoon kouluun kiinnittyminen ja sitouttava kouluyhteistyö sekä oppimisen tuki.

Suomenkielinen koulutus	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Käyttö 06/2026	TOT %	Ennuste 2026
Toimintatuotot	714 674	624 615	203 380	32,56 %	653 874
Toimintakulut	-10 289 377	-10 353 137	-5 163 854	49,88 %	-10 331 717
Toimintakate	-9 574 703	-9 728 522	-4 960 474	50,99 %	-9 677 843
Suunnitelman mukaiset poistot	- 453 341	- 453 341	- 197 506	43,57 %	- 453 341

Toiminta 2026

Talouden toteuma 30.6. noudattaa hyväksyttyä talousarviota. Oppilasmäärän lasku jatkuu. Tuntikehyksen leikkaukset vaikuttavat toteumaan entisestään positiivisesti. Ennusteen mukaan talousarviossa pysytään ja se todennäköisesti alittuu. Toiminnan sopeuttaminen oppilasmäärän vähenemiseen näkyy myös henkilötövuosien vähenemisenä. Tukiudistuksen jalkauttamista on jatkettu ja se vaatii jatkossakin tiettyjä resurssien lisäyksiä. Paraisten lukio on ottanut syyslukukaudeksi täyden määrän uusia opiskelijoita, 30 opiskelijaa, mikä jossain määrin kasvattaa lukiokoulutuksen tuntikehystä ja henkilöstökuluja.

Tunnusluku	2024	2025	TA2026	E2026
Perusopetus:				
Oppilaiden määrä	598	558	511	509
Vuosiviikkotunnit/oppilas	2,2	2,30	2,46	2,42
Lukiokoulutus:				
Opiskelijoiden määrä	70	77	79	78
Vuosiviikkotunnit/opiskelija	2,8	2,47	2,41	2,44
€/oppilas, perusopetus	13 504	14 557	15 831	15 894
€/opiskelija, lukio	12 443	12 412	12 967	13 315

Henkilötyövuodet	TS2025	TA2026	TOT 30.6.
Vakituiset	75,4	76,3	34,4
Määräaikaiset	25,3	17,3	14,0
Henkilötyövuodet yhteensä	100,7	93,6	48,3

Varhaiskasvatus

Toiminta-alue

Paraisten kunta-alueella varhaiskasvatustoimintaa järjestetään päiväkodeissa, perhepäiväkodeissa ja perhepäivähoitajien kodeissa. Nauvon, Korppoon, Houtskarın ja Iniön kunta-alueilla toimintaa järjestetään päiväkodeissa. Utössä toimintaa järjestetään perhepäivähoitajan kotona.

Varhaiskasvatus	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Käyttö 06/2026	TOT %	Ennuste 2026
Toimintatuotot	684 434	581 300	351 937	60,54 %	622 493
Toimintakulut	-12 184 207	-12 499 435	-6 422 704	51,38 %	-12 572 775
Toimintakate	-11 499 772	-11 918 135	-6 070 767	50,94 %	-11 950 282
Suunnitelman mukaiset poistot	- 233 602	- 269 663	- 105 796	39,23 %	- 269 663

Toiminta 2026

Riittävä henkilöstömäärä, toimiva oppimisympäristö ja riittävä tuki jokaiselle lapselle muodostavat peruskivet laadukkaalle varhaiskasvatukselle ja esiopetukselle. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa jatketaan oppimisympäristön ja toimintakulttuurin muokkaamista niin, että jokaisella lapsella on hyvä päivä ja hän saa kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa kannalta tarvitsemansa tuen. Tämän työn tukena käytetään Laadukkaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen avaimia. Niin sanotut laadun avaimet tukevat henkilöstöä kaikille lapsille yhdenvertaisen ja osallistavan oppimisympäristön kehittämisprosessissa. Oppimisympäristössä, jossa lapsi saa olla osallisena toiminnan suunnittelussa, jossa etsitään ratkaisuja fyysisestä ja psyykkisestä ympäristöstä, jossa toimintaa mukautetaan joustavasti ja jossa painotetaan ulkopedagogiikkaa, lapsi saa mahdollisuuden kehittyä ja oppia.

Kevätlukukauden lopussa aloitettiin suunnittelu päiväkotien eteiskirjastojen kehittämiseksi yhteistyössä kirjaston kanssa. Jokaisessa päiväkodissa on nimetty lukemisesta vastaava työntekijä. Lukuvastaava vastaa oman yksikkönsä eteiskirjastotoiminnasta, kun taas kirjaston henkilöstö hoitaa toimintaan liittyvät tehtävät kirjastossa. Varhaiskasvatuksen talousarviosta on varattu summa kirjojen hankintaan eteiskirjastotoimintaa varten. Kirjoja varten on haettu lisäksi ulkoista rahoitusta.

Elokuusta alkaen koko varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu kolmivuotiseen kieltä ja lukemista käsittelevään prosessikoulutukseen. Tavoitteena on, että kaikista yksiköistä tulee kieli- ja lukusertifioituja päiväkoteja. Työ kieli- ja lukusertifioitujen päiväkodin statuksen saavuttamiseksi tehdään yhteistyössä Folkhälsanin kanssa.

Esiopetusryhmät ovat osallistuneet kevätlukukaudella kahteen luontokoulupäivään ja syyslukukaudella ryhmät osallistuvat niin ikään kahteen luontokoulupäivään. Satujen, leikin, liikkeen ja taiteen kautta lapset ja henkilöstö saavat seurata vuodenaikojen vaihtelua luonnossa, samalla kun ekologiset ilmiöt tulevat tutuiksi käytännössä. Toimintaa ohjaa Åbolands naturskola -luontokoulun opettaja.

Koivuhaan päiväkodin laajennus valmistui kevätlukukaudella ja uudet tilat on otettu käyttöön kesällä.

Varhaiskasvatukseen osallistuvien alle kolmevuotiaiden lasten määrä on edelleen suuri. Lapsi voi aloittaa varhaiskasvatuksessa siinä kuussa, kun hän täyttää yhdeksän kuukautta. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että lapsi voi olla jopa vain juuri kahdeksan kuukautta täyttänyt aloittaessaan varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuslain (2018/540) mukaan resursointi on sama yhdeksänkuuisen lapsen kohdalla kuin 2 1/2-vuotiaan lapsen kohdalla.

Henkilöstöllä on joissakin yksiköissä ollut paljon sairauspoissaoloja. Sairauspoissaolojen suuri määrä näkyi myös kesäkuukausina ja määrä pysyyne suurena myös syyslukukaudella.

Tunnusluku	2024	2025	TA2026	E2026
0–6-vuotiaiden lasten määrä	768	729	752	775
Tehostetun, erityisen ja lapsikohtaisen tuen piirissä olevien lasten määrä	39	56	50	50
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä, %-osuus 1–6-vuotiaista			93 %	93 %
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä, %-osuus 0–6-vuotiaista	75%	76 %		

Henkilötyövuodet	TS2025	TA2026	TOT 30.6.
Vakituiset	105,0	124,1	52,3
Määräaikaiset	43,3	17,4	22,4
Henkilötyövuodet yhteensä	148,3	141,5	74,7